

Helligelse i tro.

Frits Larsen - [Luthersk Missionsforenings Højskole](#) Hillerød 1923-62.

Helliget fuldt og helt. [1.Thess.5,23](#).

Men han selv Fredens Gud hellige jer helt og fuldt og måtte dog jeres ånd og sjæl og legeme bevares helt og holdent og uden dadel i vor Herres Jesu Kristi komme.

Helliget helt igennem, står der på norsk. Det gør dette tema alvorligt.

Hellige jer er stærke ord i Skriften, såvel i Gammel Testamente som i Det nye. Det hebraiske ord "kadosch", som er oversat ved hellige har en dobbelt betydning, som ikke må overses. Det betyder for det første: helliget, rensed, ved berøring med det højhellige, med det, Gud har gjort højhelligt. Det er det, som gælder den renselse, Gud tilkender den, som tror hans frelsesorden. For det andet betyder kadosch det, som er skilt fra ved et skarpt instrument til andet brug. Denne dobbelte betydning ligger i selve sagen. Helliget vil altså sige, at Gud selv har rensed sig et ejendomsfolk, som han skiller fra til brug for den plan han har. Den, som er helliget, er skåret fra sin forrige sammenhæng og udskilt til andet brug.

Gud kalder Israel sit hellige folk. *"Du er et folk, som er helliget Herren din Gud. Dig har Herren din Gud udvalgt til sit ejendomsfolk blandt alle folk på jorden. Det er ikke fordi I er større end alle de andre folk, at Herren har fattet velbehag i jer, thi I er det mindste af alle folk, men fordi Herren elskede jer."* [5.Mos.7,6-8](#)

Men nu gælder det os, og vi må også finde os i, at vi ikke har virket med til, at vi er hellige for Gud. I betydningen at være fraskilt til andet brug, siger Jesus: *"Jeg helliger mig selv for dem."* [Joh.17,19](#) og Skriften vidner om ham [Hebr.10,9-10 og 14](#) *Se, jeg er kommet for at gøre din vilje.* Han ophæver det første for at fastslå det andet, Guds vilje, og i den er vi blevet helligede ved, at Jesu Kristi legeme en gang for alle er blevet ofret. Og *"med et eneste offer har han for bestandig ført dem, som helliges, til fuldendelse."*

Det ord, Jesus bruger, når han. siger: "Det er fuldbragt," betyder i sin grundform at fuldende eller at føre noget frem til målet. Jesus ser sin opgave i at føre Guds værk frem til målet, så det aldrig skal gøres om, aldrig kan forandres eller forstyrres. *"Min mad er at fuldbyrde hans gerning* siger Jesus. [Joh.4,34](#) . *"De gerninger, Faderen har givet mig at fuldbyrde. [Joh.5,36](#) "Jeg har herliggjort dig på jorden ved at fuldbyrde den gerning, du har givet mig at fuldbyrde", [Joh.17,4](#) . Og i [Hebr.2,10](#) siges: " Gud har ført deres frelses banebryder til fuldendelse gennem lidelser." "Og da han havde nået fuldendelsen, blev han ophav til evig frelse for alle, som er lydige mod ham." [Hebr.5,9](#) .*

Dette indeholder både, at ved ham er synden sonet, tildækket, fjernet, ja, synden fik sin dom, da den mødte Jesus og domfældtes i hans kød [Rom.8,3](#). Der er vundet en evig retfærdighed til os, så vi ved ham og i Guds vilje renses ved troen, så vi helt og fuldt er hellige i Jesus og i denne betydning ikke kan blive mere hellige og rene. Jesus har ført Guds vilje frem til målet, så enhver, som fra sin fattigdom tror på Jesus og ikke har andet at regne med, både renses, retfærdiggøres og er hellige for Gud. For den sags skyld kunne vi godt standse her, men netop fordi Gud vil mere, og fordi Ordet betyder mere end det, er der noget mere.

Vi skal mærke os [2.Pet.1,3](#) . *"Alt, hvad der tjener til liv og guds frygt, har hans guddomlelige magt skænket os gennem kundskab om (erkendelse af) ham, som kaldte os ved sin herlighed og guddoms kraft."* Der er adskilligt i vort liv, vi kan erkende dvs. opfatte med hele vor person vilje, følelse og forstand. Det gælder f.eks det, at vi er onde i vort sind. Ja, at vi er fjendske mod Gud. Der er andet i livet, vi kun kan tro. Vi kan ikke erkende syndernes forladelse, dem må vi tro. Jesus sonede synden, og synderen må tro syndernes forladelse. Vi må også tro, at vi er retfærdige for Gud, ja hellige for ham. Derimod forener erkendelsen og troen sig i opfattelsen af, at vi har liv i Gud. Det rører sig i os. Andre ler ad os, men vi ved, der er et liv i Gud. Der er altså en erkendelse af det, at vi stiller vort liv til rådighed for Gud. Vi ved, der er en omsætning i vort liv. Hvordan former det sig da ? Det, som er af tro, kræver mig helt.

Den helligelse, som består i, at legeme, sjæl og ånd stiller sig til rådighed for Gud, altså skilles ud fra sin forrige sammenhæng for at tilhøre en anden, er en helligelse i tro og ikke en præstation, ikke en lovens gerning. Retfærdiggørelsen er, at vi fremstilles retfærdige for Gud, mens helligelsen er, at

Jesu liv åbenbares for mennesker gennem vor tro på ham. Det er at være til rådighed for Jesus. Og det er, at han stadig virker alt.

Nu læser vi først [Rom.6.6](#). "*Vi ved jo (erkender), at vort gamle menneske er blevet korsfæstet med ham, for at det syndige legeme skal miste sin magt, så at vi ikke mere skal trælde for synden.*" Det er en kendsgerning, at Kristus døde for vore synder efter skrifterne. Men det omfatter også, at mit gamle menneske, den person, som synden har til huse i, også er korsfæstet. Alt det, som rører sig i mig, had, misundelse, urenhed, begæringer, pengesyge, forfængelighed, egoisme og meget mere er korsfæstet. Det antager jeg i tro, men jeg oplever det rigtignok også fuldt ud, for det stikker, når jeg indlader mig med noget af det og vil leve i det. Det er korsfæstet. Jeg kan ikke gøre, som jeg vil. Men det er også først, når jeg i troen er genfødt til nyt liv og alt er nyt, at jeg mærker denne påmindelse. Ellers er det hele et moralsk arbejde at holde ligevægt. For den genfødte er det et troens liv at løses fra de mange indre og ydre fristelser. Derfor siger Paulus også: "Jeg har stridt troens gode strid." Vi må ved troen følge troen, fordi vi tror noget, som alt er ordnet. Jeg ejer en engangsgyldig sejr over min gamle natur, men jeg må lade den sejr herske over mig. Derved overgiver jeg altid mit jeg til døden.

I [2.Kor.4,10-12](#) læser vi: "*Altid bærer vi Jeau dødslidelse med os på vort legeme, for at Jesu liv må blive åbenbart i vort legeme. Ja, hver stund vi lever, overgives vi til døden for Jesu skyld, for at også Jesu liv må blive åbenbart i vort dødelige kød. Så gør døden da sin gerning i os, men livet i jer.*" Døden virker altså i de hellige og ikke mindst i forkyndere, men livet i dem, som møder dem. Den første forstander og grundlæggeren af Framnes Ungdomsskole, Johs. Brandtzæg, var en fin kristen, og det var ikke så let at sætte fingeren på ham, men alligevel sagde han om sig selv, at han tit kunne have lyst til at spytte sig selv i ansigtet. Og tit sagde han, at han øvede sig hver dag i at slå en streg over sit gamle jeg. Det koster meget for os at leve nær op til det, som skete på Golgatha, men den, som gør det, finder de rette veje, finder ind til Guds vilje, viser et godt eksempel og fører mennesker hen til Jesus. Det sker ikke ved egne præstationer, ikke ved et moralsk liv, men ved noget, som er sket på et kors, og som virker i fylde i et menneskes liv. Evangeliet får jordforbindelse, når den troende er villig at dø med sit eget, men det koster at dø fra egne krav. Pastor Blædel bad: "Herre lær mig at dø, mens jeg lever, for at jeg ikke skal dø, når jeg dør." At lade sig dø for menneskers ros eller for deres bagtalelse eller sladder, at lade sig dø for utidig smiger og for andre usande påstande eller usand dadel, men leve i den sejr, som er i Kristus, er troens strid og helligelsens hemmelighed. Det er lønkammerets trosside, og det er i lønkammeret, helligelsen i tro sker. En af vore elever fortalte en dag, at han var blevet uretfærdigt behandlet af sin fader, da han var en stor dreng. Faderen sendte ham ud at passe køerne, og drengen var vred. Så kom fader, som var prædikant. Han bøjede sig ned og sagde: "Kan du tilgive din fader, min dreng, for jeg har syndet mod dig?" og så løb tårerne ned. Da så jeg på min fader og sagde, til mig selv: "Sådan en kristen vil du være."

Vi læser dernæst [Gal.6.14](#). "*Det være langt fra mig at rose mig af noget andet end af vor Herres Jesu Kristi kors, ved hvem verden er korsfæstet for mig og jeg for verden.*"

Ved korsdøden døde Jesus ikke blot for synden, men han skilte mig fra synden i verden og skilte verden med dens ideer, metoder og væsen fra mig. Der er i Skriften bare det ene ord for verden, kosmos, enten der så tales om, at Gud elskede verden, om at han har taget os ud af verden eller om, at vi ikke skal elske verden. På korset har Gud trukket det store skel. Det skal være der, men vi skal ikke lave det. Nyomvendte kristne oplever straks, at de skilles fra det, som før var deres lyst, de løses fra en verdens ånd, som før var dem så naturlig. Pietismen i den forstand, at det den skal forstås som, at kristendom skilles fra verdens metoder og væsen, fødtes egentlig på Golgata og genopstår i dem, som tror det dybe evangelium.. Hvis skellet er hjemmelavet og skabt af traditionen eller af tidens tanker, er det uden værdi. Skellet fra Golgata står altid ved magt. Jo dybere den evangeliske vækkelse går i et folk, desto klarere bliver Gal. 6,14. **Skellet følger troen på den korsfæstede Jesus og ikke en organisations mening.** Men sandheden tro må det siges, at netop her er vi ved at miste meget. Med en svagere evangelieforkyndelse har vi mistet vækkelserne og dermed også visse klare skel mellem tro og vantro. At helliges helt igennem er også at gennemleve Gal. 6,14.

Lad os dernæst læse [2.Kor.13.4-5](#) . "Thi blev han end korsfæstet i magtesløshed, lever han dog ved Guds kraft. Også vi er magtesløse i ham, men I skal erfare, at vi med ham lever ved Guds kraft. Jer selv skal I ransage, om I er i troen, jer selv skal I prøve. Mærker I ikke på jer selv (erkender I ikke), at Jesus Kristus er i jer? Ellers står I ikke prøve." Her er to livsforhold for den, som helliges. Det første er, at vi er svage i Jesus. Det er ikke noget med at være ubegavet, arbejdsuduelig eller eventuelt undermåler. Nej, det er det, at alle opgaver i Guds rige, vi sættes til, renses til, helliges til, overgår vor kraft. De er af guddommeligt krav, de kan kun løses ved Guds egen kraft, og den må få magt over mig, når jeg er tilstrækkelig svag i mig selv. Da jeg i sin tid rejste til København, sagde min fader til mig: "Nu kan vi ikke mere, nu overlader vi dig til Gud, " Da så jeg en fader, som havde opgivet, og nu forstår jeg, at han netop var svag i Jesus. Det blev en første kaldelse på mig, og den næste fulgte efter. Mange lønkamre fortæller om dem, som måtte give alt op og var svage i Jesus, i den opgave han gav. Opgaven skulle løses, og du skulle bruges, men du var uduelig til den, og evnerne mindskedes. Det hører med til at helliges helt igennem, at opleve sin afmagt daglig og alligevel ikke løbe sin vej. Skal du bruges, må du blive i opgaven, også når den synes uløselig. Da kan Guds kraft fuldkommes i din afmagt. Det er den kraft, der giver al mission vækkelse. Det er ikke vor uddannelse, men vor sande kapitulation over for de gudgivne opgaver, så vi kan bruges fuldt og helt af Jesus. Og her er ingen forskel på læg og lærd.

Det andet, som ligger gemt eller åbent i [2.Kor.13,5](#) er udtrykket: "Jesus er i eder". Var det ikke et udtryk, som er brugt af Paulus, ville vi vel have omskrevet det, men nu står det der. Der står oven i købet: erkender I ikke, at Jesus er i jer, ellers står I ikke prøve. Engang jeg lå syg, fik jeg brev fra en gammel lærer, en mand, som ikke var gået i bås. Han var blevet vakt ved at læse Søren Kierkegaard, og da ingen forkynder hjælp blev det læsningen af C.O. Rosenius skrifter, der frigjorde ham. Han var en evangelisk mand, der gennem evangeliet blev stærkt bundet til helligelsen og det at stille sig til rådighed trods afmagt. Han skrev et lille brev og kaldte det: EN LIDEN KATEKISMUS. Der stod blot dette: "At erkende, at Jesu Kristus er i dig og at leve et sandt kristenliv er et og det samme." Hvor lå jeg dog og grundede på det, men jo mere jeg tog det op, desto mere levende blev det, at Jesus Kristus tog magten over mig. Det blev mere og mere alvorligt altid at bære sig rigtigt ad, fordi Jesus Kristus var nærværende. Her går utvivlsomt en vej til at helliges fuldt og helt, helt igennem. Det er troens, tillidens, lydighedens og villighedens vej, uden at det er anstrengelsernes og pligternes og lovgerningernes vej. Den vej kan kun leves i tro, i tak og lydighed. Men lever vi der? Dette er en tidløs form for kristenliv, uafhængig af den sidste teologiske opfattelse eller af tidens ansigt.

Det er Gud, som skal hellige os helt og fuldt, men vi vil gerne hjælpe ham, selvom han har lagt alt til rette for et troens liv. Han har ordnet alt for vort hellige liv i et færdigt frelsesværk, et fuldbragt værk, så Kristus også er vor helligelse. Det er ingen lige til sag at helliges i tro og hele tiden bare i tro. Den levende tro er nemlig aktiv, altid villig til at handle, selvom den ikke kan få ære for det. Den vil være med til at dø daglig og regne sig selv for intet. Jo svagere evangeliet er for mig, desto mere vil jeg være med selv for at frembringe bare nogle frugter. Men i et stort evangelium får Jesus råderet med mig.

Til sidste vil jeg blot minde om ordet, at Paulus ønsker at Kristus må forherliges i hans legeme enten ved liv eller død ([Fil.1,20](#)). Legeme, sjæl og ånd til rådighed for Gud, ja det er målet. Jeg husker Beate Andersson. Hun havde ikke andet brugbart end tungen og øret. Nu var hun omkring 60 år og havde levet et langt liv, lammet og legemligt uudviklet med hængende arme, ben, hoved og krop. Hun sad bundet i stolen, og ikke et lem var udviklet ret. Men hun lavede perlekæder med tungen, når hun fik perler og tråd i munden. De perlekæder solgtes til fordel for missionen. Og så vidnede hun om Jesus. Vore elever hørte hende og glemte det aldrig. Med så lidt brugbart var hun helliget Herren, så han helt ud brugte de to eneste legemsdele, som var i behold. Hvad så med os? Står vore legemer med alt, hvad de kan, til rådighed for Herren? Er vi helligede ham helt og fuldt? Tør vi synge:

Jesus, mig selv jeg dig bringer
lægger mig ned for din fod,

at du mig evigt skal eje,
jeg er jo købt med dit blod.

Frits Larsen.

(Fra manuskriptsamling "helliggørelse" af Frits Larsen - venligst stillet til rådighed af familien til gengivelse på Shafan. - 12.01.07)